

ՀԱՇՎԵՏՈՒ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱՅԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ �ԱՆԿ» �ԱՅ �ԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ,
«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ

Հայաստանի Հանրապետություն, 0002, ք. Երևան, Ամիրյան 23/1:

Հեռ.՝ (374 10) 510910, 8686

Ֆաքս՝(374 10) 538904

E-mail: bank@aeb.am

Եռամսյակային հաշվետվություն թիվ 1 2019թ., 15 ապրիլի 2019թ.

տեղաբաշխված արժեթղթերի դասը՝ սովորական բաժնետոմս (բաժնային արժեթուղթ) և արտոնյալ բաժնետոմս (բաժնային արժեթուղթ)

արժեթղթերի քանակը՝ սովորական բաժնետոմս՝ 1,852,533 արտոնյալ բաժնետոմս՝ 424,600

արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝ սովորական բաժնետոմս՝ 10,400 ՀՀ դրամ արտոնյալ բաժնետոմս՝ 15,000 ՀՀ դրամ

«Մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունները ճշգրիտ և լիարժեք ձևով արտացոլում են «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի իրական պատկերը, իսկ կառավարման մարմինների միջանկյալ զեկույցում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են»:

ստորագրող անձինք՝

Արտակ Առաքելյան (անուն, ազգանուն)	Գործադիր տնօրենի տեղակալ-գանձապետ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.04.2019թ. (ամսաթիվ)
Օնիկ Զիյան (անուն, ազգանուն)	Կորպորատիվ և մանրածախ բիզնեսի գծով տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.04.2019թ. (ամսաթիվ)
Ռուբեն Բադալյան (անուն, ազգանուն)	Գործառնական գծով տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.04.2019թ. (ամսաթիվ)
Աստղիկ Մանրիկյան (անուն, ազգանուն)	Միջազգային և զարգացման գծով տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.04.2019թ. (ամսաթիվ)
Արփիինե Փիլոսյան (անուն, ազգանուն)	Տեխնոլոգիաների և անվտանգության գծով տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	(ստորագրություն)	15.04.2019թ. (ամսաթիվ)
Միքայել Պողոսյան (անուն, ազգանուն)	Գլխավոր հաշվապահ (պաշտոն)	(ստորագրություն)	15.04.2019թ. (ամսաթիվ)
Հայկ Ավետիսյան (անուն, ազգանուն)	Ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման վարչության պետ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.04.2019թ. (ամսաթիվ)
Վրեժ Զհանգիրյան (անուն, ազգանուն)	Իրավաբանական վարչության պետ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.04.2019թ. (ամսաթիվ)
Արամ Խաչատրյան (անուն, ազգանուն)	Գործադիր տնօրեն (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.04.2019թ. (ամսաթիվ)

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական վիճակի մասին
31 Մարտ 2019թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրջյան փող. 23 /1

Հազ. դրամ

	Անվանում	Ստեղծարարություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (ստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	40,030,887	38,187,014
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշարձաններ		105,771	116,058
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	13,926,766	13,936,353
1.4	Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր			
1.5	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	14.1	5,252,638	3,882,703
1.6	Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	15	70,843	18,870
1.7	Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	16	133,310,909	133,439,957
1.7.1	Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	17	2,839,391	2,298,018
1.9	Վաճառքի համար պահվող ոչ ռեթաբիլ ակտիվներ	17.1	19,658,563	17,454,208
1.10	Շինման միջոցներ		757,551	802,163
1.10.1	Ոչ նույնական ակտիվներ	20	10,692,664	10,330,854
1.10.1	Ոչ նույնական ակտիվներ	20	495,543	506,593
1.12	Այլ ակտիվներ	21	1,117,538	1,325,537
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		228,259,064	222,298,328
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	30,311,772	34,085,791
2.2	Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ	22.1	28,036,110	24,059,690
2.3	ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր	22.2	6,085,012	6,030,003
2.4	Հետգնման պայմանագրեր	22.3	23,081,584	20,519,048
2.5	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	97,575,006	95,854,082
2.6	Ստորադաս փոխառություն	23.1		3,382,149
2.7	Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		378,088	273,836
2.8	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	24	3,084,767	2,060,960
2.9	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	25		1,402
2.10	Վճարվելիք գումարներ	26	282,884	280,380
2.11	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	878,546	925,401
2.12	Պահուստներ	30	42,257	61,891
2.13	Այլ պարտավորություններ	27	988,744	1,226,268
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		190,744,770	188,760,901
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	28	25,635,343	22,266,343
3.2	Էմիսիոն եկամուտ			
3.3	Պահուստներ			
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		3,000,000	3,000,000
3.3.2	Վերացնահատման պահուստներ		4,720,378	4,602,026
3.4	Զրաշխված շահույթ (վնաս)		4,158,573	3,669,058
	Ընդամենը՝ կապիտալ		37,514,294	33,537,427
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		228,259,064	222,298,328

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ
Հաշվետվության գաղտնիացման ամսաթիվը 2019 թ. ապրիլի 12

(Handwritten signatures)

Ա. Խաչատրյան

Մ. Պողոսյան

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական արդյունքների մասին
31 Մարտ 2019թ.

"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, ֆ. Երևան, Ամիրյան 23/1

Անվանում	Ծանոթագրություն	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տնկրատային և նմանատիպ եկամուտներ	3	4,769,085	3,932,400
Տնկրատային և նմանատիպ ծախսեր	3	(2,508,544)	(2,159,478)
Զուտ ստիկոտային և նմանատիպ եկամուտ		2,260,541	1,772,922
Կուսիսիտներ և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	528,931	666,027
Կուսիսիտներ և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(121,442)	(127,535)
Ստացված գուտ կուսիսիտներ և այլ վճարներ		407,489	538,492
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	467,538	312,307
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	56,166	68,614
Գործառնական եկամուտներ		3,191,734	2,692,335
Զուտ մասնաճանաչումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	7	(193,812)	(73,095)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(1,737,948)	(1,578,101)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(577,203)	(552,261)
Գործառնական շահույթ		682,771	488,878
Շահույթ/ (վնաս) մինչև հարկումը		682,771	488,878
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	11	(135,823)	(51,267)
Ժամանակաշրջանի շահույթ		546,948	437,611

Ա. Խաչատրյան

Ա. Պողոսյան

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝ 2019 թ. ապրիլի 12

Միջանկյալ հաշվետվություն
 Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
 31 Մարտ 2019թ.

"ՀՅՖԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, ֆ. Երևան, Ամիրյան 23/1

Անվանում	Ծանոթ ազդույթի ուն	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
Երական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ		(329,110)	317,539
Երական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների արժեքկրում		39,814	
Ոչ բնթացիկ ակտիվների գծով օգուտներ		394,415	(18,936)
Այլ համապարփակ եկամտի գծով շահութահարկ		65,822	(59,721)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		170,941	238,882
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		717,889	676,493

Ա. Խաչատրյան

Մ. Պողոսյան

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

/ Գլխավոր հաշվապահ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝ 2019 թ. ապրիլի 2

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ
31 Մարտ 2019թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՍՏԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Անվանում	Ծանոթություն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Հազ.դրամ			
1. Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
<i>Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը</i>		1,473,914	839,576
Ստացված տոկոսներ		3,877,870	3,426,833
Վճարված տոկոսներ		(1,946,141)	(1,634,948)
Ստացված կոմիսիոն գումարներ		1,034,285	767,225
Վճարված կոմիսիոն գումարներ		(145,102)	(147,892)
Առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվներից օգուտ/(վնաս)		10,407	(1,716)
Արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնականություններից օգուտ/(վնաս)		225,867	176,521
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերադարձ		56,075	78,280
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ		(1,007,059)	(884,316)
Գործառնական գործունեությունից ստացված այլ եկամուտներ և վճարված այլ ծախսեր		(632,288)	(940,411)
Դրամական հոսքեր գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններից			
Գործառնական ակտիվներում նվազում/ (ավելացում)		(2,854,187)	(10,912,753)
Պահանջ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		(1,218,555)	4,000,564
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ		(413,866)	(15,564,854)
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր		(2,617,381)	(860,975)
Այլ գործառնական ակտիվներ		1,395,615	1,512,512
Գործառնական պարտավորությունների ավելացում (նվազում)		3,245,168	(2,125,119)
Պարտավորություն ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		2,662,067	1,519,137
Պարտավորություն հաճախորդների նկատմամբ		53,085	(4,010,707)
Այլ գործառնական պարտավորությունների նվազում		530,016	366,451
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկի վճարումը		1,864,895	(12,198,296)
Վճարված շահութահարկ		(103,793)	(41,220)
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		1,761,102	(12,239,516)
2. Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից նվազում/(նվազում)			
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների նվազում (ավելացում)			
Հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում կապիտալ ներդրումներ		(267,721)	(343,934)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(105,114)	(123,570)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարում		291,291	78,423
Զուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		(81,544)	(389,081)
3. Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
Վճարված շահաբաժիններ		(109,048)	(690)
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկից ստացված փոխառությունների բանկերից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)		(60,504)	729,945
Ստացված այլ փոխառությունների ավելացում (նվազում)		1,395,250	4,880,696
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		1,017,988	
Բաժնետերերի ներդրումները կանոնադրական կապիտալում		3,369,000	
Զուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		236,136	6,089,133
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(65,959)	(18,833)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)		1,915,694	(6,539,464)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	13 2	38,194,409	35,824,830
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում	13 2	40,044,148	29,266,535

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ
Հաշվետվության վավերացման փուլում, 2019 թ. ապրիլի 12

(Handwritten signatures in blue ink)

Ա. Խաչատրյան

Մ. Պողոսյան

Միջանկյալ Հաշվառություն
Մեխանական կապիտալում ֆոնդիտությունների մասին
31 Մարտի 2019թ.
"ԱՅԵՍԿՆԱՍԻՏԻՎՆԻԿ" ԲԲԸ-ի կողմից, Ամբիոն փող.23/1

Մեխանական կապիտալի տարրերի անվանումը	Կանոնադրական կապիտալ		4	5	7	9	10	12	14
	1	3							
Հավելումներ	-	13,708,744	33,438	6,000,000	1,531,277	3,157,776	4,597,371	29,028,606	29,028,606
Մնացորդ ֆինանսական տարրի սկզբում ևս 01 հունվարի 2019թ. (ստացված)	13,708,744	13,708,744	33,438	6,000,000	1,531,277	3,157,776	4,597,371	29,028,606	29,028,606
ՀԱՄՄ-ի փոփոխության արդյունքում առաջացած պահասանների գումար							(32,151)	(32,151)	(32,151)
Վերականգնողական վնասումները	13,708,744	13,708,744	33,438	6,000,000	1,531,277	3,157,776	4,595,220	28,996,455	28,996,455
Անորոշված կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական հատկանշանի առձև									
Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ փոխան և շրջանառությանը հանդիպող ժամկետային (թանկանակտային, վարձի) հաշիվներ					254,031	(15,149)	437,612	676,494	676,494
Համաձայնագրով կվումուտ									
Ծանուցաբարձիչներ									
Անորոշ շարժում, առ թվում՝						(23,612)	23,612		
Երկրի վնասի ծանուցում									
Հիմնական միջոցների և ոչ կապիտալի անփոփոխական վերականգնումները արժեքի աճի եկեղանակ						(23,612)	23,612		
Մնացորդ միջանկյալ հաշիվներ, ժամանակաշրջանի վերջում 31/03/2019թ. (ստացված)	13,708,744	13,708,744	33,438	6,000,000	1,786,308	3,119,015	5,026,444	29,672,960	29,672,960
Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից ստացված)									
Մնացորդ ֆինանսական տարրի սկզբում ևս 01 հունվարի 2019թ. (ստացված)	22,266,343	22,266,343	-	3,000,000	1,546,717	3,055,310	3,669,058	33,537,428	33,537,428
ՀԱՄՄ-ի փոփոխության արդյունքում առաջացած պահասանների գումար									
Վերականգնողական վնասումներ	22,266,343	22,266,343	-	3,000,000	1,546,717	3,055,310	3,669,058	33,537,428	33,537,428
Բանկերից (եկամուսնակալների) հետ տեղափոխումներ	3,369,000	3,369,000	-	-	-	-	-	3,369,000	3,369,000
Անորոշված կանոնադրական կապիտալի աճ	3,369,000	3,369,000	-	-	-	-	-	3,369,000	3,369,000
Համաձայնագրով կվումուտ					(223,474)	394,415	546,948	717,889	717,889
Ծանուցաբարձիչներ									
Անորոշ շարժում, առ թվում՝						(52,590)	52,590	(110,023)	(110,023)
Հիմնական միջոցների և ոչ կապիտալի անփոփոխական վերականգնումները արժեքի աճի եկեղանակ						(52,590)	52,590		
Մեխանական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր									
Մնացորդ միջանկյալ հաշիվներ, ժամանակաշրջանի վերջում 31/03/2019թ. (ստացված)	25,635,343	25,635,343	-	3,000,000	1,323,243	3,397,135	4,158,573	37,514,294	37,514,294

Ս. Խաչատրյան
Մ. Պողոսյան

Գնահատելով «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ հաշվետու եռամսյակի գործունեությունը՝ պետք է նշենք, որ հաշվետու եռամսյակում բանկը ապահովել է հիմնական ցուցանիշների էական աճ և կարևոր որակական տեղաշարժեր:

Հաշվետու եռամսյակը արդյունավետ էր նաև միջազգային ֆինանսավարկային կառույցների հետ «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ համագործակցության առումով. ընդլայնվեցին գործող ծրագրերը և ծավալվեց գործակցություն նոր բանկային ծառայությունների ոլորտում. այսպես «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ն և բելգիական «INCOFIN Investment Management» ընկերության կողմից կառավարվող Բելգիայում տեղակայված և գրանցված «INCOFIN CVSO CVBA-SO» ներդրումային ընկերությունը կնքեցին 3.0 մլն ԱՄՆ դոլարի վարկային պայմանագիր, որի միջոցները ուղղվելու են ՀՀ-ում միկրո և փոքր ձեռնարկությունների բիզնեսի վարկավորմանը: «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի ՎՋԵԲ-ի միջև կնքվեց 10 մլն ԱՄՆ դոլարին համարժեք ՀՀ դրամով, 5 տարի մարման ժամկետով վարկային պայմանագիր, որը հաջորդում էր կողմերի միջև ՎՋԵԲ-ի Արևելյան Գործընկերության «Կանայք Բիզնեսում» վարկավորման ծրագրի շրջանակներում 2018թ. մարտին կնքված և հաջողված ծրագրին:

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ հաստատուն քայլերով շարունակելու է իր առաջընթացը նոր վարկային ծրագրերի ներդրման ու զարգացման և միջոցների ներգրավման նոր շուկաների յուրացման ոլորտներում:

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ գործունեություն է ծավալում բանկային ծառայությունների մատուցման բոլոր ոլորտներում: Բանկը իր կայուն դիրքերն ունի թե արտարժույթային, թե արժեթղթերի, թե միջբանկային շուկաներում: Բանկը ակտիվ գործունեություն է ծավալում թե վարկավորման, թե ծառայությունների մատուցման, թե փոխանցումների նոր ձևերի, թե պլաստիկ քարտերի սպասարկման ոլորտներում:

Ռիսկերի կառավարման օպտիմալ համակարգի առկայությունը էապես նպաստում է Բանկի հեռանկարային և կարճաժամկետ նպատակների իրականացմանն ուղղված միջոցառումների արդյունավետության բարձրացմանը:

Բանկում ռիսկերի կառավարման մշակույթը ենթարկվում է շարունակական կատարելագործման՝ ելնելով ռիսկերի ընդունելի մակարդակի և ռիսկ-եկամուտ օպտիմալ հարաբերակցության պայմաններում կայուն, հուսալի, արդյունավետ և ապահով գործունեության ծավալման նպատակներից:

Բանկում գործող ռիսկերի կառավարման համակարգը հիմնված է Բանկային վերահսկողության բազելյան կոմիտեի համաձայնագրերի, ISO/IEC 27001 (Տեղեկատվական անվտանգության կառավարման համակարգ) միջազգային ստանդարտի դրույթների և նմանատիպ այլ պահանջների վրա, որը հանդիսանում է համակարգի արդյունավետ գործունեության երաշխիքներից մեկը:

Կառավարման իրավասու մարմինների կողմից սահմանվում են ռիսկերի ընդունելի մակարդակները (ռիսկի ախորժակ), որոնց շրջանակներում գործունեության ծավալումը, ընթացիկ և ռազմավարական նպատակների իրականացման արդյունքում, Բանկի համար կապահովի կայուն և արդյունավետ զարգացում:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացը բաղկացած է հետևյալ փուլերից՝ Բանկի գործունեության ընթացքում հնարավոր ռիսկերի նույնականացում, գնահատում, հսկողություն, հաղորդակցում-հաշվետվություն և գնահատված ռիսկերին արձագանքում: Տնտեսամաթեմատիկական մոդելավորման գործիքների կիրառման, գործընթացների կանոնակարգման, վերլուծության, կանխատեսման և ներքին հսկողության համակարգի մշտական կատարելագործման արդյունքում՝ Բանկը հնարավորություն է ստանում ռիսկերի կառավարման

համակարգի միջոցով ապահովել ռիսկ-եկամուտ օպտիմալ հարաբերակցությունը՝ Բանկի զարգացման կշռադատված ռազմավարության պայմաններում բացառելով կամ նվազագույնի հասցնելով Բանկի գործունեության ընթացքում հնարավոր ռիսկերով պայմանավորված կորուստները և ապահովելով գործող նորմատիվային դաշտի պահանջները:

Ռիսկերի կառավարման հիմնական սկզբունքները, առանձին ռիսկատեսակների գնահատման և կառավարման մոտեցումները, մեթոդաբանությունները և մոդելները սահմանված են բանկի ներքին իրավական ակտերում:

Բանկի համախառն ռիսկը կառավարվում է համապատասխան տնտեսամաթեմատիկական մոդելի հիման վրա՝ արտարժույթային, վարկային, իրացվելիության և տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկերի և դրանց գումարային՝ համախառն ռիսկի էական չափերի (մակարդակների) սահմանման և մոնիտորինգի միջոցով:

Համաձայն ««ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ ռիսկերի կառավարման քաղաքականության» պահանջների, հաշվի առնելով Բանկային վերահսկողության բազելյան կոմիտեի և GARP-ի (Generally Accepted Risk Principles) ռիսկերի կառավարման սկզբունքները՝ բանկում մշակվել և ներդրվել են հետևյալ հիմնական ռիսկատեսակների գնահատման և կառավարման մոդելները.

- վարկային ռիսկ,
- տոկոսադրույքների փոփոխման ռիսկ,
- իրացվելիության ռիսկ,
- արտարժույթային ռիսկ,
- գնային ռիսկ,
- գործառնական ռիսկ:

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը վարկի, հաշվարկված տոկոսի կամ դրանց մի մասի պայմանագրով սահմանված ժամկետներից ուշացման կամ անվերադարձելիության հնարավոր վտանգն է՝ պայմանավորված վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացմամբ, գրավի արժեզրկմամբ և նման այլ պատճառներով:

Բանկի վարկային պորտֆելի կառուցվածքի հնարավոր տարբեր փոփոխությունների ազդեցությունները Բանկի գործունեության ընթացիկ ցուցանիշների վրա վերլուծվում և գնահատվում է սթրես թեստավորման և տարբեր հավանական սցենարների դիտարկման միջոցով: Վերոնշյալ սթրեսային սցենարների վերլուծության շրջանակներում իրականացվում է նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի հաշվարկ և վերլուծություն, որը տեղեկատվություն է տալիս տվյալ օրվա դրությամբ նորմատիվների խախտման հավանականության՝ որպես վարկային ռիսկի յուրօրինակ գնահատականի վերաբերյալ:

Վարկային պորտֆելի որակի մշտադիտարկման նպատակով իրականացվում է ըստ վարկատեսակների միջին կշռված փաստացի տոկոսադրույքների և չաշխատող վարկերի տեսակարար կշիռների հարաբերակցությունների դինամիկայի վերլուծություն, ինչպես նաև վարկերի դասակարգման (դասերի միջև) միգրացիոն հոսքերի և դրանց փոփոխությունների ամսական ուսումնասիրություն:

Վարկային ռիսկի կառավարման արդյունավետ համակարգի շնորհիվ բանկի վարկային պորտֆելը շարունակում է պահպանել ավանդական բարձր որակը և ցածր ռիսկայնության աստիճանը:

Տոկոսադրույքների փոփոխման ռիսկ

Տոկոսադրույքի փոփոխման (տոկոսադրույքի) ռիսկը բանկի զուտ տոկոսային եկամտի կամ

կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխման բացասական ազդեցության հավանականությունն է:

Միջազգային պրակտիկայում լայն տարածում գտած «GAP մոդելի» միջոցով տոկոսադրույքների փոփոխության ռիսկը գնահատվում է տոկոսադրույքների փոփոխման նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների դիսբալանսի և ժամկետայնության ճեղքվածքների վերլուծության հիման վրա: «Դյուրացիայի մոդելի» հիման վրա տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկը գնահատվում է ակտիվների և պարտավորությունների միջին կշռված ժամկետայնության ցուցանիշների կիրառմամբ՝ դիտարկելով դյուրացիան որպես տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկա արժեքների զգայունության գնահատման գործիք:

Իրականացվում է նաև առանձին արժույթներով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքների վերլուծություն՝ զուտ տոկոսային եկամտի վրա դրանց տոկոսադրույքների փոփոխության ազդեցության տեսանկյունից:

Նշված մոդելները հնարավորություն են տալիս ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների վերլուծության միջոցով իրականացնել ակտիվների և պարտավորությունների օպտիմալ կառավարում՝ հեջավորելով տոկոսադրույքի ռիսկը:

Եռամսյակային և տարեկան կտրվածքով իրականացվում է տոկոսադրույքների փոփոխության՝ Բանկի զուտ տոկոսային եկամտի և կապիտալի վրա ազդեցության սցենարային վերլուծություն, ինչպես նաև սթրես թեստավորում, որոնց արդյունքները ներառվում են Բանկի հրապարակվող միջանկյալ և տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում և այլ հաշվետվություններում:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը հավանականությունն է, որ բանկն ի վիճակի չի լինի ճիշտ ժամանակին բավարարել իր պարտատերերի պահանջներն՝ առանց լրացուցիչ կորուստներ կրելու:

Ժամկետայնության ճեղքվածքների հիմնադրույթի կիրառման հիման վրա Բանկում ներդրված իրացվելիության ցուցանիշների գնահատման և կառավարման մեթոդաբանությունը հնարավորություն է ընձեռում հաշվարկված ակնթարթային, մինչև 90 օր և մինչև 1 տարի կուտակային իրացվելիության ցուցանիշների ժամանակային շարքերի հիման վրա գնահատել ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքների ազդեցությունը Բանկի իրացվելիության վրա, որը հիմք է հանդիսանում ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման օպտիմալ որոշումների կայացման համար:

Սթրես թեստավորման սցենարային մոդելը հնարավորություն է տալիս գնահատել իրացվելիության նորմատիվների վրա շուկային տարբեր հնարավոր իրավիճակների ազդեցությունը՝ վերլուծելով ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների որոշակի բաժնեմասի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջման և ցպահանջ պարտավորությունների որոշակի բաժնեմասի ետ պահանջման դեպքում (ինչպես նաև նշված բաժնեմասերի տարբեր հնարավոր համակցությունների դեպքում) նորմատիվների փոփոխությունները և դրանց խախտման հավանականությունը: Նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի հաշվարկումը հնարավորություն է տալիս ստանալ բանկի իրացվելիության ռիսկի այլընտրանքային գնահատականներ՝ վերլուծելով ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջման և ցպահանջ պարտավորությունների ետ պահանջման ազդեցությունը նորմատիվների վրա և վերջիններիս խախտման հավանականությունները:

Բանկի կողմից ներգրավված ցպահանջ և ժամկետային միջոցների կենտրոնացումների ռիսկի

գնահատման տնտեսամաթեմատիկական մոդելը, քվանտիլային վերլուծության հիման վրա, հնարավորություն է տալիս գնահատել ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ցպահանջ և ժամկետային ավանդների կենտրոնացումների մակարդակները: Մշակված մեթոդաբանության շրջանակներում իրականացվում է նաև սթրես թեստերի սցենարային վերլուծություն, որը ներառում է խոշորագույն 10% հաճախորդ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ցպահանջ և ժամկետային ավանդների արտահոսքի ազդեցությունները նորմատիվների վրա, ինչպես նաև հաճախորդների վերոհիշյալ չորս խմբերից (ժամկետային ավանդ ներդրած ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք, ցպահանջ ավանդ ներդրած ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք) յուրաքանչյուրի 1%-ի ավանդների արտահոսքի գումարային ազդեցությունը տնտեսական նորմատիվների վրա: Իրացվելիության կառավարման շրջանակներում դիտարկվում են նաև որոշակի շեմային ծավալից ավելի միջոցներ ներդրած խոշոր իրավաբանական և ֆիզիկական անձ առանձին հաճախորդների, ինչպես նաև դրանց խմբերի միջոցների արտահոսքի սցենարային վերլուծությունները, որի արդյունքում ևս գնահատվում է միջոցների արտահոսքի ազդեցությունը նորմատիվների ընթացիկ մակարդակների վրա:

Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքների տատանման արդյունքում Բանկի կորուստներ կրելու հավանականությունն է:

Բանկում արտարժույթային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է կիրառելով միջազգային պրակտիկայում ընդունված VAR մեթոդաբանությունը, ինչպես նաև սթրես թեստերի սցենարային վերլուծության մեթոդները: Սթրես թեստերի սցենարային վերլուծություններում դիտարկվում է արտարժույթի փոխարժեքի կտրուկ տատանման ազդեցությունը նորմատիվների վրա: Դիտարկվում են՝ « դրամի արժեվորման և արժեզրկման սթրեսային սցենարներ, ինչպես նաև ըստ առանձին արտարժույթների փոխարժեքների տատանման սցենարային համակցության վատագույն սցենարի տարբերակը, որի դեպքում հնարավոր վնասը կկազմի առավելագույնը:

Արտարժույթային ռիսկի կառավարման նպատակով կիրառվող VAR մեթոդաբանության հիմքի վրա մշակված արտարժույթների փոխարժեքների տատանումներից հնարավոր առավելագույն վնասների գնահատման տնտեսամաթեմատիկական մոդելը հնարավորություն է տալիս գնահատել Բանկի բաց դիրքերով պայմանավորված հնարավոր կորուստների ռիսկը:

Արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության ազդեցությունը Բանկի շահույթի վրա գնահատվում է նաև եռամսյակային և տարեկան կտրվածքով՝ սթրես թեստերի սցենարային վերլուծության միջոցով, որի արդյունքները ներառվում են Բանկի հրապարակվող միջանկյալ և տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում:

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը որևէ բորսայում(ներում) ցուցակված, բանկի հաշվեկշռում շուկայական ընթացիկ գներով արտացոլվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով Բանկի կողմից ֆինանսական կորուստներ կրելու վտանգն է՝ պայմանավորված ինչպես տվյալ կապիտալի գործիքի և դրա թողարկողի, այնպես էլ շուկայում շրջանառվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների ընդհանուր տատանումների հետ կապված գործոններով (տվյալ կապիտալի գործիքի գծով երկար կամ կարճ դիրքի առկայության պայմաններում):

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում.

- ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների

դինամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության վերլուծություն, առկա միտումների բացահայտում,

- հնարավոր կորուստների գնահատում,
- հեջավորման գործիքների կիրառում,
- ֆինանսական գործիքների գծով լիմիտների (ըստ կապիտալի գործիքներով գործառնության տեսակի, ըստ դիլերի, ըստ թողարկողի, stop-loss) սահմանում,
- կապիտալի գործիքների փաթեթի բազմազանեցում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Գործառնական ռիսկ

Բանկի յուրաքանչյուր բիզնես-գործընթաց պարունակում է որոշակի մակարդակի գործառնական ռիսկ, որը կարող է հանգեցնել ինչպես փոքր, այնպես էլ Բանկի համար էական չափերի հասնող կորուստների: Նշված հանգամանքով է պայմանավորված գործառնական ռիսկի արդյունավետ կառավարման կարևորությունը բանկերի համար: Բանկի ռիսկերի կառավարման ոլորտը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերով գործառնական ռիսկը սահմանվում է որպես ուղղակի կամ անուղղակի կորուստների վտանգ (հնարավորություն)՝ առաջացած կամ պայմանավորված Բանկի անձնակազմի ոչ համարժեք կամ սխալ գործողություններով, բանկային գործընթացների կազմակերպման և կատարման թերություններով, խափանումներով, ինչպես նաև անբարենպաստ արտաքին միջավայրի գործողություններով և իրավիճակներով:

Գործառնական ռիսկի վերահսկողության արդյունավետ համակարգի կիրառումն այդ ռիսկի օպտիմալ կառավարման կարևորագույն գործոններից է, որն ապահովվում է օրական հսկողության իրականացման, պարբերական և թեմատիկ ստուգումների միջոցով գործող կանոնակարգվածության մակարդակի պատշաճության գնահատման, կանոնակարգման կարիք ունեցող գործառնությունների վերհանման, հնարավոր ռիսկերի բացահայտման և պատասխանատու մարմիններին դրանց մասին տեղեկացման միջոցով:

Հաշվի առնելով բանկի կայուն զարգացման ռազմավարության շարունակականությունը, ապագա ծրագրավորվող գործունեությունը նպատակաուղղված է լինելու բանկի դիրքի ամրապնդմանը և ընդլայնմանը ՀՀ բանկային շուկայում, միջազգային շուկաներ դուրս գալու հնարավորության ուսումնասիրմանը, որը հիմնականում նախատեսում է ակտիվների հետագա կայուն աճ /կանխատեսվում է 20-25%-ի տարեկան աճ/, ինչպես ներգրավված ռեսուրսների /ավանդներ, միջազգային վարկային ծրագրեր/, այնպես էլ ձևավորած շահույթի և սեփական կապիտալի հաշվին:

Կշարունակվի EBRD հետ վարկային ծրագրին զուգահեռ ակտիվորեն իրականացվող արտաքին առևտրի ակրեդիտիվային ֆինանսավորման ծրագիրը:

Բանկը նախատեսում է ընդլայնել իր համագործակցությունը նաև միջազգային ֆինանսական այլ կազմակերպությունների, հատկապես ՎՋԵԲ, ՄՖԿ, Գերմանա-հայկական հիմնադրամ (ԳՀՀ), Սևծովյան Առևտրի և Զարգացման Բանկի և FMO-ի, Ասիական Զարգացման Բանկի, «BLUEORCHARD MICROFINANCE FUND» LLC ներդրումային ընկերության, «SYMBIOTICS» SA, «MICRO, SMALL & MEDIUM ENTERPRISES BONDS» S.A., DEG – Deutsche Investitions- und Entwicklungsgesellschaft mbH ֆինանսական հաստատությունների, «INCOFIN CVBA», «EFA Financial Institutions Debt Fund PTE.» Ltd. ներդրումային ընկերությունների հետ՝ փոքր և միջին բիզնեսի վարկավորման հետ զուգահեռ առավել արագ կգարգանա հիփոթեքային վարկավորման համատեղ ծրագրերի իրականացումը, ինչպես նաև նոր ոլորտների վարկավորման ծրագրերը:

Առաջիկա ծրագրավորվող եկամուտների աճի հիմնական մասը նախատեսվում է ստանալ տոկոսային եկամուտներց, ավելացնելով մատուցվող ծառայություններից ձևավորվող եկամուտները:

Վարկերից տոկոսային եկամուտների ավելացման ուղղությամբ կատարվում է նոր վարկային տեխնոլոգիաների ուսումնասիրում և ներդրում:

Մատուցվող ծառայություններից եկամուտների ավելացման համար իրականացվում է դրանց բազմազանում, պլաստիկ քարտերով ծառայությունների ցանկի ընդլայնում, կատարվում է անհատական պահատեղերի տրամադրում, նախատեսվում է ավելացնել բանկոմատների և սպասարկման կետերի ցանկը, վաճառքի և սպասարկման կետերում տեղադրված ինքնասպասարկման տերմինալների քանակը:

Նշված խնդիրների իրականացման համար բանկը շարունակելու է տեխնիկայի պարբերական վերազինումը, ընթացակարգերի կատարելագործումը, նոր բանկային տեխնոլոգիաների ներդրումը՝ առանձնահատուկ շեշտը դնելով սպասարկման գործիքակազմում ժամանակակից բարձր թվային տեխնոլոգիաների կիրառման վրա, ինչը հնարավորություն կտա ապահովել հաճախորդների ավելի արագ, որակյալ և շուրջօրյա սպասարկում:

Բանկը, որպեսզի առավելագույնս օգտագործի տնտեսության առկա հնարավորությունները, ապահովելով բարձր մրցունակություն ֆինանսաբանկային շուկայում, շարունակելու է մատուցել ունիվերսալ բանկային ծառայություններ:

Արդյունավետ զարգացման կարևորագույն նախապայմաններից համարելով առաջատար փորձի և նոր բանկային տեխնոլոգիաների ներդրումը՝ ապահովվելու է նոր տեխնոլոգիաների ներդրման գործընթացի շարունակականությունը՝ առանձնահատուկ շեշտը դնելով սպասարկման գործիքակազմում ժամանակակից բարձր թվային տեխնոլոգիաների կիրառման վրա, ինչը հնարավորություն կտա ապահովել հաճախորդների ավելի արագ, որակյալ և շուրջօրյա սպասարկում, որոնց համար պլանավորվում են անհրաժեշտ կապիտալ ներդրումներ, ինչը, արդյունքում, կբարձրացնի տեխնիկական հագեցվածությունը:

Ընդլայնվելու են վճարահաշվարկային նոր ծառայությունների մատուցումը, պլաստիկ /ինչպես տեղական, այնպես էլ միջազգային/ քարտերով սպասարկումը, կոմունալ վճարումների ընդունումը և այլն:

Տարածքային քաղաքականության շրջանակներում կշարունակվի մասնաճյուղային ցանցի ընդլայնումը, նպատակ ունենալով ապահովել բանկի ներկայությունը հանրապետության ողջ տարածքով, ինչպես նաև գործող մասնաճյուղերի վերակառուցումն ու վերանորոգումը:

Հիմնական բացասական գործոնները, որոնք կարող են որոշակի ազդեցություն թողնել բանկի գործունեության վրա՝ քաղաքական–տնտեսական գործընթացներն են՝ երկրի տնտեսության հետագա զարգացման միտումները:

Նշված ռիսկերը մեղմելու համար բանկը շարունակելու է վարել հավասարակշռված ներգրավումային և ներդրումային քաղաքականություն, հնարավորինս կանխատեսելով զարգացման միտումները, դիվերսիֆիկացնելով ռիսկը, ընդլայնելով ծառայությունների ցանկը, խուսափելով վարկային և ավանդային պորտֆելների կենտրոնացումներից:

Բանկը մեծ ուշադրություն է դարձնում բանկային նոր ծրագրերի ներդրման, գործող ծրագրերի կատարելագործման խնդիրներին: Բանկում նոր տեխնոլոգիաների ներդրումը և զարգացումը կրում է ծրագրավորված բնույթ: Ըստ առանձին բանկային ծառայությունների ոլորտների, ուսումնասիրվում է առաջատար համաշխարհային փորձը, կատարվում է մարքեթինգային ուսումնասիրություն դրա նկատմամբ, ապահովվում է ծառայությունների և տեխնոլոգիաների ներդրման հստակ ընթացակարգերի մշակումը՝ իրականացնելով նաև ներդրման փորձաքննություն:

Բանկում մշտական աշխատանքներ են ծավալվում նոր ծառայությունների, սպասարկման որակի բարելավման ուղղությամբ՝ հաշվի առնելով հաճախորդների հարցումների արդյունքները: